⁴ממוכר שמר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול

ואפי' יורש מוחל דמר אית ליה דשמואל

ומר לית ליה דשמואל ואיבעית אימא דכ"ע

אית להו דשמואל והכא באשה קמיפלגי

מר סבר אשה סמכה דעתה מימר אמרה לא

שביק ליה לדידי ומחל ליה לאחריני ומר

סבר אשה נמי לא סמכה דעתה במלוה

על פה במאי פליגי בדרב הוגא אמר רב

ברמר רב הונא אמר רב ימנה לי בידך

תנהו לפלוני במעמד שלשתן קנה מר סבר

כי קאמר רב ה"מ בפקדון אבל מלוה לא

ומר מבר ילא שנא מלוה ולא שנא פקדון

. נימא כתנאי התקדשי לי בשמר ר"מ אומר

אינה מקודשת ור' אלעזר אומר מקודשת

וחכ"א פישמין את הנייר אם יש בו שוה

פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת האי

שטר ה"ר אילימא שט"ח דאחרים קשיא

דר"מ אדר"מ אלא בשמ"ח דידה ובמקדש

במלוה קא מיפלגי א"ר נחמן בר יצחק הכא

במאי עסקינן כגון שקדשה בשמר שאין

עליו עדים ור"מ למעמיה דאמר ∘עדי חתימה

כרתי ור' אלעזר לטעמי' דאמר ההעדי מסירה

כרתי ורבגן מספקא להו אי כר"מ אי כרבי

אלעזר הלכך שמין את הנייר אם יש בו

שוה פרומה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת

ואיבעית אימא כגון שכתבו שלא לשמה

ובדר"ל קמיפלגי דבעי ר"ל ישמר אירוסיז

שכתבו שלא לשמה מהו הויה ליציאה

מקשינן מה יציאה בעינן לשמה אף הויה

נמי בעינן לשמה או דלמא הויות להדדי

מקשינן מה הויה דכסף לא בעינו לשמה

אף הויה דשמר לא בעיגן לשמה בתר דבעיא

הַרר פשמה יויצאה והיתה ימקיש הויה

ליציאה מר אית ליה דר"ל ומר לית ליה דר"ל

ואי בעית אימא דכ"ע אית להו דר"ל והכא

במאי עסקינן שכתבו לשמה ושלא מדעתה

ובפלוגתא דרבא ורבינא ורב פפא ורב

שרביא קמיפלגי "דאיתמר כתבו לשמה

ושלא מדעתה רבא ורבינא אמרי מקודשת

רב פפא ורב שרביא אמרי אינה מקודשת

נימא כהני תנאי דתניא ייעשה לי שירים

ל) ב"ק פט. ב"מ כ.כתובות פה: פו. ב"ב קמו:,

ב) גיטין יג. יד. ב"ב קמד.

:וע"שן קמח, ג) וגיטין ג

נש שן קממה, גם (גישין ג. כא: וש"נ], ד) [שם ט: וש"נ], ד) לעיל ט., ו) [לעיל

ב. וש"כו. ז) לעיל ט:

לם לו היפי לם לם א) [שייך לע"ב],

גליון חש"ם

מוסף רש"י

אלים כח של לוקח במה שנמסר לו שטר המלוה

שנמסר לו שטר המלוה אלא לזכות בחוב הכתוב בו

במקום המלוה או היורש,

אך לא נעקר שעבודו מן המלוה וקרינא ביה עבד לוה לאיש מלוה

במעמד שלשתן. נפקד

המפקיד ומקצל משנים, קנה. כך תקנו חכמים לפי שהדבר תדיר הוא בין

הבריות ולא הוקיקו חכמים להקנות בקנין ובעדים (שם קמד.). ומשלת הלכתא בלא טעמא הוא, ולפי

והחנונים תקנו את הדבר

(שם קמח.). ה"מ פקדון. דקני ליה כל היכא דאיתא

(גיטין יג.). לא שנא

מלוה. ואע"ג דלהולאה

באמירה במעמד שלשתן, לפי שאין קנין מועיל בדבר שאין בעין

מחנה.

'ומפקיד ומקבל

מהלי מהלי מהלי סמג עשין פב טוש"ע ח"מ מי מו מעיף כג: פר ב ג מייי שם הלכה ח ופ"ג מהלי זכייה הלי ג סמג שם טוש"ע שם ג סעי' יט] וסימן קכו סעיף מנ ד טוש"ע אה"ע סי

בת ד טוטייע מטיע סי כח סעיף ח: בד ה מיי פ״א מהל׳ גירושין הלכה טו טוש"ע אה"ע סי' קל סעיף א בהגה״ה: פדו ו טוש״ע אה״ע סי״ כח סעיף ז: פו ז מיי' פ"ה מהלכות אישות הל' כ טוש"ע

שם פעיף טו:

תורה אור השלם ו. ויצאה מביתו והלכה דברים כד ב

מוסף תוספות א. דקאמר התם ורבא

אמר ר"נ מתנת ש"מ דרבנן ופריך והאמר ר״נ אע״ג דאמר שמואל המוכר שט״ח לחבירו וחזר ומחלו מחול וכו׳ מודה שמואל שאם נתנו במתנת ש״מ שאינו יכול למחול אי אמרת בשלמא למחול אלא אי אמרת דרבנן אמאי אינו יכול אלמא דיכול למחול הוי מדרבנן. תוס' הרל"ש. ב. משום דמלוה ופרוטה דעתה אמלוה ואע"ג דאפכא שמעינן להו לקמן בההיא דעשה לי שירים ונזמים וטבעת דאוקימנא כגון שהוסיף לה נופך משלו שאני הכא דלאו דעתה אשטרא ואין דעתה אלא שבה. רמנ״ן. לראי׳ אלא לבסוף. הלא"ם. ד. דאי אינה אלא לבסוף כיון שאין מתחייב שכרו אלא הכל ביחד כשנגמרה כל המלאכה ואז מוחל לה בתורת קדושין לא חשיב מלוה. תוס׳ ב״ק לט.

תום' ר"י הזקן [ומר סבר אשה

לא סמכה דעתה]. ופסק . הר"ם ואישות פ"ה הי"בו ואינה מקודשת, אע"ג . דבהא דמעמד שלשתן לא שנא פקדון [ול"ש מלוה] קנה ולא מצי למימר לאו בעל דברים דידי את הילכך מקודשת, והלכתא בלא טעמא היא ובמקדש במלוה פליגי. דר"מ [סבר] דאף ע"ג דאיכא בשטר שוה פרוטה אינה מקודשת דדעתה אמלוה ולא על השטר, ור׳ אלעזר סבר אפילו אין בשטר שוה פרוטה רן בסוד מקודשת דמקדש (אינה) מקודשת, ורבנן סברי מקדש במלוה אינה מקודשת, מיהו דעתה נמי

פרוטה מקודשת. בשטר. אירוסין, ולא בשטר חוב איירי. מקודשת. קדושי ודאי, ואע״ג דאמר לה התקדשי לי בשטר זה וקבלתו הויא מקודשת מחמת קדושי כסף אם יש בו שוה פרוטה. אינה מקודשת. ודאי אלא ספק, דהא מספקא להו [אי] הלכה כר' אלעזר. ומסתברא דמקדש בשטר מלוה אם יש בו שוה פרוטה מקודשת נמי דדעתה נמי אניירא כדאוקימנא . לרבנן כדס״ד דבשטר מלוה פליגי. ואיכא מ״ד דהואיל ואפיקנא משטר מלוה ואוקימנא בשטר קדושין כולהו מודו דבשטר מלוה דעתה אמלוה ולא אניירא. לשמה ושלא מדעתה. ורבנן מספקא להו הלכך שמין את הנייר וכר׳. שירים. אצעדה [במדבר לא, נ] מתרגמינן שירים.

דמחלו מחול משום דקנין שטר אינו אלא מדרבנן ולא אלים להפקיע כח הראשון שלא יוכל למחול אותו וכן משמע בפרק מי שמת (ב"ב דף קמו:) דקנין שטרות אינן אלא מדרבנן אט: בי קאמר רב בפקדון אבל במלוח

לא. וא"ת אמאי לא קאמר דכ"ע כי קאמר רב אפילו במלוה והכא מיירי במעמד שלשתן וקמיפלגי בדשמואל דאמר אפי׳ יורש מוחל א״נ סברי כשמואל ובסמכה דעתה הא מיפלגי וכדאמר לעיל אלא מדלא קאמר הכי שמע מינה דאפי׳ שמואל מודה דהמקנה לחבירו במעמד שלשתן ומחלו אינו מחול והא דקאמר לעיל המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול היינו דוקא כשאין הלוה בפנינו בשעה שמכר לו את השטרף: אילימא בשמר חוב דאחרים קשיא דר"מ אדר"מ. ואס תאמר ומאי קושיא לישני דלעיל מיירי דאמר יי ליה קני לך שטר וכל שיעבודיה והכא מיירי דלא אמר ליה וי"ל שהיה תופס לדוחק מאחר שהלשונות שוים

לומר שחינם בסיגנון חחד: ורבנן מספקא להו כו'. ש (פירוש זה לא גרק במילתייהו ואם לאו אינה מקודשת דהא אפילו ליכא בנייר שוה פרוטה לריכה גט מספק דשמא עדי מסירה כרתי כר״א דאי אמרת דאין לריכה גט א"כ קאי כר"מ דאמר עדי חתימה כרתי מכל וכל וא"כ מאי האי ש דקאמר מספקא להו אי כר"מ אי כר' אלעזר:

שמין את הנייר. ודוקא אליבא דרבנן אמרי׳ דשמין את הנייר אבל לר"מ אפי׳ איכא בנייר שוה פרוטה אינה מקודשת דאמר עדי חתימה כרתי הקידושיןב וא״ת לרבנן אמאי שמין את הנייר אפילו כי ליכא בנייר שוה פרוטה מקודשת מספק כרבי אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי וי"ל דלוה מהני אם היה בו שוה פרוטה מקודשת קידושין גמורין אבל אם אינו שוה פרוטה אינה מקודשת כי אם מספק להצריכה גט אם נשאת לאחר: 4 דב"ע ישנה לשבירות מתחלה ועד סוף. אין לדקדק מכאן דהלכה דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף דהא לא הוה מלי למימר דכ"ע אינה לשכירות דא"כ מ"ט דמ"ד אינה מקודשתַ אך יש להביא ראיה דהלכה דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף מההיא דפ"ק דמסכת ע"ו (דף יט:) תנן הגיע

נומים ומבעות ואקדש אני לך כיון שעשאן נזמים ומבעות ואקדש אני לך כיון שעשאן מקודשת דברי רבי מאיר וחכ"א אינה מקודשת עד שיגיע ממון לידה האי ממון ה"ד אילימא אותו ממון מכלל דת"ק סבר אפי' אותו ממון נמי לא אלא במאי ∞בו מקדשא אלא לאו בממון אחר ושמע מינה במקדש במלוה קמיפלגי וסברי דכ"ע יישנה לשכירות מתחלה [ועד] סוף והוה מלוה מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר המקדש במלוה מקודשת ומר סבר המקדש במלוה ∘אינה מקודשת לא דכולי עלמא מקדש במלוה אינה מקודשת והכא בישנה לשכירות מתחלה ועד סוף קמיפלגי מר סבר אינה

ואפינו יורש. של מלוה: מוחל. שהלוה לא נמחייב ללוקח כלום אלא הכורבר ששר חוב דחבירו וחזר ושחדו שחוד. י״מ היינו טעמא מחמת המוכר והרי מחלו אללו. ר"מ לית ליה דשמואל הלכך סמכה דעתה ולא 0 חיישינן דלמא אזיל ומחיל ליה ורבנן אית להו דשמואל הלכך לא סמכה דעתה דסברה אזיל ומחיל ליה: אים להו דשמואל. דאי בעי אויל ומחיל ליה: והכא

> בחשה הח מיפלגי. כלומר חם היה מקנהו קרקע בדמי שטר זה ודאי לא קנה המלוה את הקרקע דלא סמכה דעתא דבעל קרקע אבל באשה סבר ר"מ דסמכה דעתה דכיון דאיתתיה אנא לא שביק לדידי ומחיל לאחריני: במעמד שלשתן. אמר לו כן קנה. ואין טעם בדבר דהא חד הוא מתלת מילי דשוינהו רבנן בפקדון. דאיתיה בעין וסמכה דעתא דמקבל: נימא כסנאי. במקדש במלוה: הסקדשי לי בשטר גרס. ולא גרס הכא בשטר חוב: אינה מקודשת. ואפי׳ הנייר שוה פרוטה דלאו דעתה להתקדש בפרוטת הנייר אלא במה דכתיבא ביה: ר' אלעור אומר מקודשת. ואפי׳ אין בנייר שוה משום דמקדש במלוה מקודשת אי משום כדמשנינן לקמיה: שמין את הנייר. דדעתה נמי חנייר: קשיח דר"מ אדר"מ. דהא תניא לעיל התקדשי לי בשטר חוב ר"מ אומר מקודשת: אלא לאו בשער חוב דידה. שיש לו מלוה עליה: בשטר שחין לו עדים עליו. שטר חירוסין קאמר שכתב לה על הנייר הרי את מקודשת לי ולה החתים עליו עדים אלא מסרו לה בפני עדים. פלוגתא דר"מ ורבי אלעזר במסכת גיטיוס גבי גט דקאמר ר' אלעזר אע"פ שאין עליו עדים אלא נתנו לה בפני עדים כשר שאין העדים חותמים על הגט אלא מפני תקון העולם: כרסי. משוי ליה ספר כריתות: מספקה להו בהחי חי כר"מ חי כרבי חלעור. וסבירא להו דדעתה נמי אניירא הלכך שמין כו'. ולפי התירוץ הזה נראה בעיני דלא גרס בהא דרבנן ואם לאו אינה מקודשת אלא וחכ"א שמין את הנייר אם יש בו שוה פרוטה מקודשת ובאין שוה מידי ש לא איירי משום דמספקא להו בההיא אי כר"מ אי כר' אלעזר והשתא ביש בו הוא דאתו לאיפלוגי דאם יש בנייר שוה פרוטה מקודשת בתורת כסף דדעתייהו נמי אנייר: שכתבו. לשטר אירוסין שלה לשמה: יציחה בעינן לשמה. דכתיב (דברים כד) וכתב לה לשמה הוא ש: שלא מדעתה. לא ידעה כשנכתב: רבא ורבינא אמרי מקודשת. טעמייהו מפרש בפ"ק (לעיל דף ט:) מה יניאה לא בעינן כתיבה מדעתה שהרי בעל כרחה מגרשה אף הויה כו": אינה מקודשת. מה יציאה בעינן

> בכתיבת הגט דעת מהנה דהיינו בעל

יט. יום כן, יט כעיר ט. כתובות קב, ח) ב"ק לט, ט) [תיבת בו טס"ה. הג' מראה כהן], י) [לקמן סג.] ע"ז יט: (ב"מ סה) ב"ק נט., כ) [לעיל ו: וש"ג], () [נר"ן: חיישה, וכל"ל. (רש"ש)], מ) [יד ע"ה], ל) [פו ע"א], ס) [נדל"ל ובאין שוה לא איירי מידי משוס. (רש"ש)], ע) [גיטין כד ע"ב], ע) [כנ' מיבת בו מיותרת], צ) [וע' מוס' כתובות פה: ד"ה המוכר ותו' ב"ב עו: ד"ה הלכתא בלא טעמא במס׳ גיטין ש קני], ק) [וע"ע מוס' גיטין יג ע"ב ד"ה תנהו], ר) [נדל"ל לה, וכן בסמוך], ש) [ל"ל לפי], מ) ל"ל דקתני כו'. רש"ח [ועי' רש"ש], פרוטה כדמפרש טעמא להמן אי נמ' שמין את הנייר. ע"ל ו ע"ב תוד"ה ורב יוסף: המוכר שטר חוב לחבירו. שחייב לו לוה למלוה ממון ומסר לו המלוה את השטר ליד לוקח ומכרו לו וכתב לו לד איהו וכל שעבודיה. אי נמי כדפסקינן התם [ב"ב עז.] הלכתא אותיות נקנות צמסירה (רשב"ם ב"ב קמז:). וחזר ומחלו. המוכר שהוא מלוה מחלו לנום. מחול. דאמר לו לום ללוקח לאו בעל דברים דידי (כתובות פה:). דלא מכר לו ראשון לשני אלא כל זכות שתבא לידו ולא עדיף האי לוקח ממלוה דאמי מחממיה דמלוה, מוכר ללוקח, דהא הלכתא היא דדיינינן דינא דגרמי, חה הפסיד מעומיו כשורף שטרומיו של חבירו דקיימא לן דחייב מההוא עובדא ה רפרם לרג אשי מניה כי כשורא לללמל (רשב"ם ב"ב קמד:). ואפילו יורש. של מלוה, מוחל. וסככל הוא דלל

חתימת הגט אינה מן התורה אלא מפני תיקון העולם (גיטין בא:). ואין לריך לחתום בגט וכי כתב קרא אכמינת הגנו קאי ולא אחמימת ידי עדים (שם 00). עידי חתימה כרתי. עיקר השטר זו היא חמימתו (שם 12). דכי כתיב וכתב דקרא אחמימת עדים שהיא עיקר (שם 20). שכתבו שלא לשמה. שנכתב לשם אשה אחרת וומלך (פעיד 0). מה יציאה בעינן לשמה. דכתיב וכתב לה, לשמה (שם 00). הויה דכסף לא בעינן לשמה. שתהא נוכת הדינר טכונה לשמה (שם). הדר פשטה ויצאה והיתה. שהרי עיקר שהשטר קונה נאשה מכאן למדנו (שם). שלא מדעתה. קודם הכתינה לא נמלך נה ואחר כך הודיעה וקנלתה, ונגדולה קאי והוא הדין נקטנה וענה לשמה ושלא מדעת אציה (שם). עשה לי שירים. למידין משלי, ואקדש אני לך. נשכר פעולתך (ב־ק צם). ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף.

אומן המקבל עליו לעשות בשכר, לא אמריען בגמר המלאכה הוא קונה כל השכירום, אלא כל פורמא דעבד קמא קמא קני אגרא (עדי ישי). כיון שעלה שכרו לפרוטה נתחייבה לו מיד פרוטה והויא ליה מלוה גבה (בדק ציט).

שמקנה את האשה לעלמה בגט זה אף הויה בעינן דעת מקנה והיא האשה שמקנה את עלמה לבעל בשטר זה: **כהני סנאי**. מקדש במלוה

דשמעתיה דרב: שירין. אלעדה מתרגמינן שירין (במדבר לא): ואקדש אני לך. בשכר פעולתך שהוהב משלה הוא: אוחו ממון. שיחזירם לה לאחר שגמרם: מכלל דמ"ק אפילו אוסו ממון נמי לא. בחמיה כלומר מכלל דכיון שעשאן דקאמר ר"מ אף על פי שלא באו לידה

קא מחמה אלא במאי בו® מקדשה: אלא במקדש במלוה קמיפלגי. והכא מאי מלוה איכא דקסברי כולהו ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף

כל פרוטה ופרוטה כשנגמרה נתחייב בה בעל המלאכה לפועל בשכירות עשיית המלאכה הלכך כשמחזירן לה ההוא הויא לה מלוה למפרע: